

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Миколук Юрій Миронович, 1996 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2019 році Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя за спеціальністю інженерія програмного забезпечення. З березня 2026 працює викладачем кафедри психології та соціальної роботи в Західноукраїнському національному університеті, м. Тернопіль, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Психологія».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 58.082.116, утворена наказом Західноукраїнського національного університету, Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль від 27 травня 2026 року № 340 у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради -	Гірняк Андрій Несторович, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету.
Рецензентів -	Буняк Надія Андрониківна, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету. Бригадир Марія Богданівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету.
Офіційних опонентів -	Булгакова Олена Юріївна, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний університет імені К.Д. Ушинського». Потапчук Євген Михайлович, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки Хмельницького національного університету.

на засіданні 17 липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Миколуку Юрію Мироновичу на підставі публічного захисту дисертації «Психологічні чинники конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом» за спеціальністю 053 «Психологія».

Дисертацію виконано у Західноукраїнському національному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль.

Науковий керівник (керівники) Фурман Анатолій Васильович, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України

від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами). Робота містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, спрямованих на розв'язання конкретного наукового завдання, що має істотне значення для галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія». Дисертацію виконано державною мовою, оформлено відповідно до вимог МОН, обсяг основного тексту відповідає освітньо-науковій програмі закладу та специфіці спеціальності.

Здобувач має 17 наукових публікацій за темою дисертаційної роботи. Основні наукові результати дисертації викладено у шести працях (із них дві – у співавторстві) у фахових наукових виданнях категорії «Б», включених до Переліку наукових фахових видань України, затвердженого МОН України.

Усі публікації відповідають вимогам пунктів 8 і 9 Порядку та відображають основні наукові результати дисертації:

1. Миколук Ю. М. Психологічні виклики взаємодії людини з квазісуб'єктними системами III. Перспективи та інновації науки. 2025. №12. (58). С. 3924-3932.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-12\(58\)-3924-3932](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-12(58)-3924-3932).

2. Миколук Ю. М. Філософсько-психологічні горизонти інтерпретації феномену взаємодії. Наукові інновації та передові технології. 2025. №11. (51). С. 1691-1707.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-11\(51\)-1691-1707](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-11(51)-1691-1707).

3. Миколук Ю. М. Материнський інстинкт як модель квазісуб'єктної взаємодії штучного інтелекту та людини. Наукові перспективи. 2025. №12. (66). С. 2469-2479.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12\(66\)-2469-2479](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12(66)-2469-2479).

4. Миколук Ю. М. Квазісуб'єктність у цифровому просторі: психологічні механізми та виклики. Габітус. 2025. №76. С. 379-389.

DOI: <https://doi.org/10.32782/hbts.76.64>.

5. Фурман А.В., Миколук Ю.М. Психологічне розвінчання міфів про всесильність штучного інтелекту. Психологія і суспільство. 2025. № 2. (92). С. 11-21.

DOI: <https://doi.org/10.35774/pis2025.02.011>.

6. Миколук С., Миколук Ю. Від алгоритмів до поведінки: психологічні аспекти моделювання штучного інтелекту. Проблеми гуманітарних наук. Психологія. 2024. №53. С. 60-65.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-8437.53.2024-1.9>.

7. Миколук Ю. Психологія та штучний інтелект: шлях до безпечних і гуманних технологій. Особистість і суспільство: психосоціальні вимірювальності взаємодії: матеріали Всеукр.наук.-практ. конф. молод. вчених, м. Тернопіль, 30 квітня 2025 р. Тернопіль: ЗУНУ, 2025. С. 318-321.

URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/54569>

8. Миколук Ю. Психодуховні ресурси штучного інтелекту як самоорганізовувальної системи. Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації: матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль. 1 листопада 2024р. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. С.134-138.

URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/53715>.

9. Миколук Ю. Вплив алгоритмів штучного інтелекту на формування базових складових особистості. Особистість і суспільство: психосоціальні вимірювальності взаємодії: матеріали Всеукр.наук.-практ. конф. молод. вчених, м. Тернопіль, 30 квітня 2024 р. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. С. 153-155.

URL: <http://psr.wunu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/Zbirnik-molodikh-vchenikh-30.04.2024.pdf>.

10. Миколук Ю. Гуманізація інтелекту: психологічні аспекти використання штучного інтелекту в освіті. Розвиток громадянської компетентності педагогів в умовах реформування

системи освіти: матеріали Першої Всеукр. наук.-практ конф.м.Дніпро, 10 квітня 2024 р. Дніпро: ДАНО, 2024. С. 9-13.

URL: https://drive.google.com/file/d/1YonjQ0_MZaORWRqfyxn8Ja1lDaCL49zR/view.

11. Mykoliuk S., Mykoliuk Yu. Artificial intelligence as a teacher: a psychological aspect. Штучний інтелект у науці та освіті: матеріали міжнар. наук. конф., м. Київ, 1-2 березня 2024 р. Київ: УкрІНТЕІ, 2024. С. 190-194.

URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/19302>.

12. Миколук Ю. Автоматизовані системи психологічної діагностики та рекомендацій на основі штучного інтелекту: методологічні виклики та етичні питання. Методологія сучасних наукових досліджень: матеріали Ювілейної XX міжнар. наук.-практ. конф., м.Харків.22-23 лютого 2024р. Харків, 2024. С. 461-464.

URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/15248>.

13. Миколук Ю. Самоорганізація штучного інтелекту як психосоціальний ресурс: філософсько-методологічний аналіз. Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації: матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль. 3-4 листопада 2023р. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 48-50.

URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/49184>.

14. Миколук Ю. Психологічні наслідки взаємодії людини зі штучним інтелектом в умовах воєнного стану. Актуальність та особливості наукових досліджень в умовах воєнного стану: матеріали III міжнар.наук.-практ. конф., м. Київ, 23 травня 2023 р. Київ: ДНДІ МВС України, 2023. С. 392-393.

DOI: <https://doi.org/10.36486/23-05-2023>.

15. Миколук Ю. Психологічні наслідки взаємодії людей зі штучним інтелектом: аналіз ризиків та можливих шляхів зменшення впливу на психіку людей. Перший крок у науку: Конотопські наукові студії – 2023 : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Конотоп, 20 травня 2023 р. Конотоп: КФК СумДУ, 2023. С.194-196.

URL:

<https://drive.google.com/drive/folders/1HMkjG6VjbiYMZKIImJ614KBz7WXMmX3B>.

16. Миколук Ю. Психологічний вплив інтегрування штучного інтелекту в промисловості та освіті. Актуальні тенденції розвитку освіти, науки та технологій : матеріали VI міжнар.наук.-практ. конф., м. Бахмут - м. Харків, 18 травня 2023 р. Харків: ННППІ УІПА., 2023. С.83-85.

URL:

https://drive.google.com/file/d/1Q7xJLU9g2G2RTv05e2N2aZHU9Az-Ci_y/view?usp=sharing.

17. Миколук Ю. Стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні. Особистість і суспільство: психосоціальні вимоги ковітальної взаємодії: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 28-29 квітня 2023 р. Тернопіль: ЗУНУ., 2023. С.117-118.

URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48144>.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Голова ради: **Гіряк Андрій Несторович**, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету; зауважень немає.

Рецензент **Буняк Надія Андрониківна**, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету.

Зауваження:

1. Доцільним видається ширше задіяння сучасних західних досліджень у сфері AI-mediated interaction та psychological human-AI interaction, що могло б додатково посилити міжнародний контекст роботи.

2. Перспективним напрямом подальших досліджень є вивчення культурно-ціннісних відмінностей взаємодії користувачів зі штучним інтелектом, зокрема у напрямку професійної підготовки представників різних соціокультурних довокіль.

3. У прикладному аспекті перспективним напрямом подальшого розвитку дослідження могло б стати створення комплексної тренінгової програми формування навичок конструктивної взаємодії із системами штучного інтелекту для здобувачів вищої освіти соціономічного профілю з урахуванням різних рівнів цифрової компетентності користувачів.

Рецензент **Бригадир Марія Богданівна**, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету

Зауваження:

1. Потребує більш детального аргументування процедура стандартизації авторської психодіагностичної методики. Зокрема, доцільним було б ширше висвітлення етапів перевірки внутрішньої узгодженості шкал, факторної структури та критеріїв конструктивної валідності.

2. Перспективним напрямом подальших досліджень є проведення повторного вимірювання (retest) для перевірки стабільності отриманих показників у часі, що дало б змогу посилити аргументацію стосовно надійності інструментарію.

3. Індекс «Когнісинтія», запропонований у дисертації як інтегральний показник, потребує подальшої апробації на більш широкіх і соціально різноманітних вибірках. Це дозволить уточнити його прогностичні можливості та межі застосування у різних професійних та освітніх контекстах.

Опонент **Булгакова Олена Юрївна**, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний університет імені К.Д. Ушинського»

Зауваження:

1. Залишається відкритим питання розумних меж чи кордонів персоніфікації штучного інтелекту у психологічному аналізі. Концепт квазісуб'єктності є продуктивним з теоретичної точки зору, однак потребує подальшого уточнення щодо ступеня антропоморфізації, який є методологічно допустимим у рамках психологічного дискурсу.

2. Потребує подальшого розвитку проблема етичної відповідальності користувача в умовах дедалі більшого делегування людиною своїх когнітивних, аналітичних та частково креативних функцій штучному інтелекту. В цьому аналітичному розрізі особливо актуальним є питання трансформації суб'єктності відповідальності у цифрово опосередкованих формах діяльності.

3. У роботі конструктивна взаємодія користувачів із штучним інтелектом розглядається переважно у контексті професійної підготовки майбутніх працівників соціономічних професій. Водночас перспективним видається подальше уточнення специфіки такої взаємодії залежно від окремих професійних напрямів соціономічної сфери, оскільки особливості професійних завдань можуть по-різному впливати на характер використання систем штучного інтелекту.

Опонент **Потапчук Євген Михайлович**, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки Хмельницького національного університету

Зауваження:

1. Перспективним напрямом подальшого розвитку чинного дослідження є деталізація впливу різних форматів освітньої інтеграції штучного інтелекту (доприкладу, як інструменту навчання, як тьютора або як симуляційного партнера) на формування професійної ідентичності майбутніх фахівців соціономічного профілю, що наразі у роботі окреслено лише узагальнено та побіжно.

2. Доцільним є подальше теоретичне осмислення ролі освітнього довокіль (університетських практик, цифрових платформ, особистих траєкторій змішаного навчання) як медіатора психологічних чинників взаємодії користувачів зі штучним інтелектом, оскільки цей контекст відчутно модифікує прояви як когнітивних, так і мотиваційно-рефлексивних характеристик молодих людей.

3. Дискусійним є питання співвідношення понять «суб'єкт», «квазісуб'єкт» та «технологічний агент» у контексті психологічного аналізу систем штучного інтелекту. Окремі положення роботи могли б бути додатково розширені через більш детальне зіставлення авторського підходу із сучасними міждисциплінарними концепціями людино-машинної взаємодії.

Результати відкритого голосування:
«За» 5 членів ради,
«Проти» — членів ради / немає,
«Утримались» — членів ради / немає.

На підставі результатів голосування спеціалізована вчена рада ДФ 58.082.116 присуджує Миколуку Юрію Мироновичу ступінь доктора філософії з галузі знань 05 – «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 – «Психологія».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради



Андрій ГІРНЯК